

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De quatuor modis diuinæ operationis. H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

plicare, vbi scilicet illa materia substiterit, & quã-
tũ in altitudine porrigebatur. Ad quod nihil te-
merè afferentes dicimus, quod illa prima rerum
omnium moles quando creata est, ibidem adesse
videtur prodiisse, vbi nunc formata substiterit. E-
ratque terreum hoc elementum in vno loco, eo-
demque medio, substiterit cæteris tribus in vna
confusione permixtis: eisdemq; circunquaque in
modo cuiusdam nebule oppressis, ita obnolutũ
erat, vt apparere non posset quod fuit. Illa vero
tria in vna permixtione confusa circunquaque
suspensa, eousq; in altum porrigebantur, quous-
que nunc summitas corporeæ naturæ pertingit.
Et sicut quibusdam videtur, vltra locum firma-
menti extendebatur illa moles, quæ in inferiori
parte spissior atque grossior erat: in superiori ve-
ro, rarior ac leuior atque subtilior existerat, de
qua rariori substantia putat quidam fuisse aquas
quæ firmamentum esse dicuntur. Talis fuit mun-
di facies in principio, priusquam reciperet for-
mam vel dispositionem.

*Ostenso, qualis fuit mundi facies in ipso primordio, inci-
pit prosequi operum sex dierum distinctionem.* G

Nunc superest vt dispositionem illam qualiter
perfecta sit, ordine prosequamur. Sex diebus,
sicut docet scriptura Genes distinxit Deus & in
formas redegit, proprias cuncta quæ simul mate-
rialiter fecerat. Perfecitque opus suum die sexto:
& sic deinde die septimo requieuit ab omni opere
suo, i. cessauit nouam creaturam facere. Sex enim
diebus sex rerum genera distinxit, nihilq; postea
fecit, quod in aliquo illorum non contineatur:
operat⁹ est tamẽ postea, sicut veritas in Euang. ait:
Pater me⁹ operatus est vsq; nũc. & ego operor illud.

De quatuor modis diuinae operationis.

Quatuor enim modis, vt ait Alcuinus super
Genes. operatur Deus. Primo in verbo, omnia dis-

Oppansis.

Genes. 2. 4.

Alcuinus s.

ue Albinus

i. quest. ad

ca. 2. Gene.

Y 5

ponen-

ponendo: Secundo in materia informi quatuor elementorum de nihilo eam creando. Vnde, Qui viuit in æternum creauit omnia simul. Omnia, scilicet, elementa: vel omnia corpora materialiter simul creauit. Tertio, per opera sex dierum varias distinxit creaturas. Quarto, ex primordialibus seminibus non incognitz oriuntur naturæ, sed notæ sæpius reformantur, ne pereant.

QVÆ FVERIT PRIMA DISTINCTIONIS OPERATIO.

DISTINCT. XIII.

A

PRima autem distinctionis operatio fuit formatio lucis, sicut ostendit scriptura Gen. quæ commemorata rerum informitate, earum dispositionem à luce inchoauit, subdens: Dixit Deus, Fiat lux: & facta est lux: & diuisit lucem à tenebris: appellauitq; lucem diem, & tenebras noctem. Et factum est vespere & mane dies vnus. Congruè mundi orhatus à luce cœpit: vnde cætera quæ creanda erant, viderentur.

Qualis fuerit lux illa, corporalis an spiritualis. B

Aug. libr. 1.
de Gen. ad
literam c. 3.
in princ. t. 3.

Si queritur, qualis illa lux fuerit, corporalis scilicet, an spiritualis? Id respondemus, quod à sanctis legimus traditum. Dicit enim Aug. quia lux illa corporalis vel spiritualis intelligi potest. Si spiritualis accipitur, angelica natura intelligitur, quæ prius informis fuit, sed postea formata est, cum ad creatorē cōuersa ei charitate adhæsit: cuius informitatis creatio superius significata est, vt dictū est: In principio creauit Deus cælum & terrā. Hic vero eiusdem formatio ostēditur, cum ait: Fiat lux, & facta est lux: Hæc ergo angelica natura, quæ prius tenebræ, & postea lux fuit, quæ prius habuit informitatem & imperfectionem, deinde formationis perfectionem: & ita diuisit Deus lucem à tenebris. Nā vt Aug. ait sup. Gen. Huius creaturæ informitas & imperfectionis

Aug. lib. 1.
c. 3. ad prin